

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	F.P. Westers	Datum	15 mei 2017
Doorkiesnummer	030 – 28 64770	Ons kenmerk	4472965
E-mail	f.westers@utrecht.nl	Onderwerp	Herijking wal- en kluismuren
Bijlage(n)	3: –Planning rakken Nieuwegracht en Kromme Nieuwegracht, –Planning Oudegracht en –Voortgangsoverzicht		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

In navolging van de brief van 22 februari 2017 willen wij u in deze brief informeren over de uitkomst van het aangekondigde herijkingsonderzoek van de financiën van het project Wal- en Kluismuren. In deze brief hebben wij u ook gemeld dat we bij het herijkingsonderzoek de actuele status van de Kromme Nieuwegracht mee zouden nemen.

Herstel aan de werven is noodzakelijk, maar de kwetsbare fundering, de wens voor behoud van zoveel mogelijk bomen en onbekende situaties onder water maken het herstel van de wal- en kluismuren een complex project. In de zomer van 2016 is naar aanleiding van de voortgangsrapportages aangegeven dat we de gemaakte kosten en aanpak van het project tot 2017 en de kosten en aanpak voor de resterende looptijd willen herijken. In de commissiebrief van 22 februari is aangegeven dat we bij de herijking ook de ontwikkelingen van de Kromme Nieuwegracht meenemen. Een herijking was nodig, omdat de situatie van nu op een aantal punten een andere is dan die was bij de start van het project. Gaandeweg hebben we beter inzicht gekregen en kunnen we de opgedane kennis nog beter inzetten bij de complexe rakken die nog komen, zoals die aan de Oudegracht in het centrum en de Kromme Nieuwegracht.

Uitkomst herijking

Ten opzichte van de oorspronkelijke raming (35,6 miljoen euro) is een bijstelling van het budget nodig van 12 miljoen euro. Met deze 12 miljoen euro kunnen naar verwachting de werkzaamheden worden afgerond aan de gehele Oudegracht, de gehele Nieuwegracht en het 1e deel van de Kromme Nieuwegracht (rak 21: tussen Pausdam en Hieronymusplantsoen). Wat betreft de Kromme Nieuwegracht het volgende: we zijn begonnen met de herstelwerkzaamheden op rak 21. Om de werkzaamheden op dit deel van de Kromme Nieuwegracht te voltooien, is naar verwachting ook het nu beschikbare budget van het tweede deel van de Kromme Nieuwegracht nodig. Dat betekent dat voor het 2e deel Kromme Nieuwegracht (rak 22: tussen Hieronymusplantsoen en de Drift) er op dat moment geen middelen meer zijn gereserveerd. Het is nu nog onduidelijk hoeveel de restauratie van dat deel van de kromme nieuwe gracht gaat kosten en daarom maakt deze geen onderdeel uit van deze herijking.

Hieronder specificeren wij dit bedrag en lichten we de gemaakte keuze tot de Kromme Nieuwegracht toe.

Het niet indexeren bij aanvang van het project: 5,9 miljoen euro

Bij het opstellen van de originele projectbegroting was indertijd de verwachting dat de werkzaamheden in een relatief korte tijd uitgevoerd konden worden. Daarom is bij aanvang van het project in 2009 ervoor gekozen om het project niet te indexeren. Echter, de werkzaamheden zijn door de in de voortgangsrapportages genoemde redenen vanaf 2013/2014 gestart (in plaats van in 2009) en zullen naar verwachting nog verscheidene jaren duren. Dit betekent dat de prijs die destijds berekend is niet langer actueel is en het budget daarvoor gecorrigeerd moet worden. Dit heeft tot gevolg dat we het budget met 5,9 miljoen euro moeten bijstellen vanwege de indexering. In dit bedrag is vanaf nu rekening gehouden met een geprognostiseerd indexcijfer van 2% per jaar tot afronding van het project.

De complexiteit van het project: 3,85 miljoen euro

In de 9^e voortgangsrapportage is ingegaan op een aantal meerkosten. Het was nodig om de waterstand te verlagen waar de kades werden gerenoveerd. Dit leidde tot meerkosten van 2,2 miljoen euro. Ook bleek dat op het oostelijk deel van rak 15 (Twinstraat aan de Werf) de in het bestek voorgeschreven bouwmethode niet mogelijk was. Door de ligging van kabels en leidingen zouden woningen vijf maanden lang niet goed bereikbaar zijn. Bij wijze van proef is de zogenaamde buispaalmethode hier ingezet. Dit leidde tot meerkosten van 1,65 miljoen euro. Zoals in de 9^e voortgangsrapportage gemeld leidden deze kosten samen tot meerkosten van 3,85 miljoen euro.

Specifieke maatregelen: 2,25 miljoen euro

Het laatste deel van de 12 miljoen euro heeft te maken met de verschillende historische constructies die bij het vrij leggen van de walmuren pas zichtbaar worden en waar geen archieftekeningen en – berekeningen van beschikbaar zijn, waardoor we tijdens de uitvoering constateren dat er bij sommige rakken specifieke maatregelen noodzakelijk zijn. Zo hebben de ervaringen op het rak waar met het gebruik van de buispaalmethode toch binnen zeer smalle ruimtes gewerkt kon blijven worden, geleerd dat deze methode zeer betrouwbaar is en tijdens de uitvoering een lager risicoprofiel heeft dan

alternatieven. Deze methode blijven we daarom hanteren voor enkele smalle en complexe rakken en heeft daarnaast een positieve invloed op de overlevingskans van de bomen. Deze buispaalmethode is echter duurder en leidt tot meerkosten van 2,9 miljoen euro ten opzichte van de methode uit het bestek.

Om het effect op de omgeving goed in de gaten te houden, bleek het nodig om extra monitoring uit te voeren. Dit leidde tot meerkosten van 0,45 miljoen euro.

In april 2016 hebben wij u geïnformeerd over het door u gevraagde onderzoek naar de levensvatbaarheid van de 46 beeldbepalende bomen. Op basis van dit onderzoek zijn er minderkosten van 1,1 miljoen euro.

Dit samen (2,9 miljoen euro + 0,45 miljoen euro - 1,1 miljoen euro) zorgt voor een bijstelling van 2,25 miljoen euro.

Kromme Nieuwegracht 1^e deel (Pausdam tot Hieronymusplantsoen)

Zoals hierboven aangegeven, is bij het herijkingsonderzoek ook de actuele status Kromme Nieuwegracht 1^e deel meegenomen. De herstelwerkzaamheden van de wal- en kluismuren langs de Kromme Nieuwegracht zijn tijdelijk stilgelegd; hierover heb ik u met een memo op 14 februari geïnformeerd. Bij werkzaamheden eind januari 2017 zijn er op de Kromme Nieuwegracht bewegingen ontstaan in de kluismuur en de daarachter gelegen kelder. Bestaande scheuren zijn groter geworden. Uiteraard zijn wij direct gestopt met de werkzaamheden en hebben inspecteurs van de afdeling Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving ingelicht. Zij hebben, nadat ze de situatie hebben beoordeeld, de werkzaamheden formeel stilgelegd. Bij de herijking gingen we er in eerste instantie vanuit dat het verantwoord was, gelet op de opgedane ervaringen, om de binnen het totale budget opgenomen risico-reservering naar beneden bij te stellen. Maar gelet op de recente ontwikkelingen achten wij dit niet langer verantwoord. Duidelijk is dat de ontwikkelingen aan de Kromme Nieuwegracht substantiële meerkosten met zich meebrengen. Over de exacte hoogte is nog geen duidelijkheid. We verwachten met het handhaven van de risico-reservering en het inzetten van het beschikbare budget van het 2^e deel Kromme Nieuwegracht het 1^e deel van de Kromme Nieuwegracht te kunnen afronden. Op deze wijze is voor het 1^e deel van de Kromme Nieuwegracht een budget beschikbaar van ruim 8 miljoen euro.

Kromme Nieuwegracht 2^e deel (tussen Hieronymusplantsoen tot de Drift)

Bovenstaande betekent dat voor het 2^e deel van de Kromme Nieuwegracht geen middelen meer zijn gereserveerd. Pas na afronding van het 1^e deel Kromme Nieuwegracht is duidelijk wat de verwachting is van de kosten voor de werkzaamheden voor de Kromme Nieuwegracht 2^e deel. De financiële consequenties voor herstelwerkzaamheden aan de Kromme Nieuwegracht 2^e deel maken om deze reden geen deel uit van deze financiële herijking.

Planning

Wij zijn met alle relevante partijen in gesprek, zodat de werkzaamheden aan het 1^e deel van de Kromme Nieuwegracht zo spoedig mogelijk opgepakt en afgerond kunnen worden. Wij verwachten dat de herstelwerkzaamheden van de wal- en kluismuur aan de Kromme Nieuwegracht 1^e deel medio voorjaar 2018 gereed zijn.

Burgemeester en Wethouders

Datum 15 mei 2017

Voor het totale project Wal- en Kluismuur Utrechtse Werven geldt dat deze volgens de aangepaste planning in 2021 afgerond kan zijn. Bij beide planningen houden wij rekening met de omgeving, ondernemers en terras- en vaarseizoenen.

Raadsinformatiebijeenkomst

Gelet op het bovenstaande, de historische waarde voor de stad en de complexiteit van het project, kunnen wij ons voorstellen dat u behoefte heeft aan een technische toelichting. Deze willen wij graag voor u verzorgen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,